

*Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський університет
економіки і менеджменту*

***Вісник
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту***

Науковий журнал

***СЕРІЯ
ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ***

Заснований у серпні 2007 року

Видається два рази на рік

№ 1 (3), 2008

Черкаси 2008

Свідоцтво про державну реєстрацію
ЧС №549 від 21.08.2007.

Рекомендовано до друку вченою радою
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту,
протокол № 1 від 25 вересня 2008 р.

Засновник: Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
Видавець: Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
Адреса: вул. Н.-Левицького, 16, м. Черкаси, 18036, Україна

**Постановою президії ВАК України від 02 липня 2008 року № 1-05/6
журнал визнано науковим фаховим виданням**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Почесний редактор, д-р техн. наук, проф., засл. діяч науки і техніки
України, академік Інженерної академії України,
президент університету **Р.А. Аблязов**

Головний редактор, д-р екон. наук, проф. **В.К. Васенко**

Заступник редактора, канд. екон. наук, проф., засл. економіст України
Б.П. Дмитрук

Редакційна колегія:

д-р екон. наук, проф. **О.С. Чмир**,
д-р екон. наук, проф. **В.І. Пила**,
д-р екон. наук, проф., академік АЕН України
І.І. Кукуруза,
д-р екон. наук, проф. **В.В. Чепурко**,
д-р екон. наук, проф. **В.Ф. Медведєв**,
д-р техн. наук, проф. **І.С. Задорожний**,
канд. екон. наук **І.П. Шульга** (відповід. секретар)

Науковий журнал публікує статті з економічних проблем підприємств різних галузей промисловості, національного господарства, менеджменту, маркетингу, підготовлені професорсько-викладацьким складом, науковими співробітниками, аспірантами та здобувачами наукових ступенів вищих навчальних закладів, а також ученими та спеціалістами інших організацій, підприємств, установ.

Призначений для науковців, викладачів, аспірантів і студентів, спеціалістів аціонального господарства, державних і регіональних органів управління.

- Статті для публікації в науковому журналі відбираються на умовах конкурсу.
- Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
- Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів.

© Східноєвропейський університет
економіки і менеджменту, 2008

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ

<i>Кудінова О.Г.</i> Економічне забезпечення відтворення родючості (продуктивності) земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами (на прикладі Черкаської області).....	4
<i>Самотуга О.О.</i> Теоретико-методологічні основи економічної оцінки природних ресурсів.....	10
<i>Хотькіна О.Р., Зяткевич О.О.</i> Розвиток підприємств малого бізнесу в Черкаській області ...	18
<i>Шульга В.І.</i> Інтегральний показник оцінки соціально-трудова відносин в сільськогосподарських підприємствах	25

ФІНАНСИ І КРЕДИТ

<i>Багацька К.В.</i> Управління довгостроковою платоспроможністю підприємства в ринковому середовищі	37
<i>Васенко В.К.</i> Внутрішні механізми фінансової стабілізації підприємств України	44
<i>Куриленко Н.О.</i> Роль екологічної складової у формуванні місцевого бюджету	52
<i>Левандовська А. В.</i> Кредитні спілки та їх роль у фінансовому забезпеченні сільськогосподарського виробництва України	59
<i>Максимова Н.О.</i> Ліквідність та платоспроможність сільськогосподарських підприємств як індикатори їх фінансового стану	68
<i>Шульга І. П.</i> Еволюція наукових досліджень ролі та значення фінансового посередництва в економічному розвитку	75

ІНВЕСТИЦІЇ І РИНОК

<i>Ус Г.О., Непомняца Т.С.</i> Інвестиційно-інноваційний регіональний розвиток промисловості (на прикладі черкаської області)	88
<i>Дмитрук Б.П.</i> Відкритість економіки України та умови залучення іноземних інвестицій	100

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АУДИТ

<i>Глінкіна Д.В.</i> Внутрішній аудит витрат автотранспортних підприємств	110
---	-----

СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

<i>Joanna Moczydtowska,</i> Lifelong learning as the element of improving the competencies of managers a comparative analysis of the educational offer of polish and italian schools.....	114
<i>Осадча Т.І.</i> Національні моделі корпоративного управління провідних країн ринкової економіки та їх особливості.....	123

ПРОБЛЕМИ МАРКЕТИНГУ

<i>Луценко Н.О.</i> Формування маркетингового середовища еколого-економічної діяльності підприємства	139
<i>Щербань В.М.</i> Маркетингові інноваційні пропозиції з удосконалення економічного механізму організації навчального процесу у ВНЗ недержавної форми власності.....	144
<i>Савченко С.О.</i> Вдосконалення системи управління вищого навчального закладу на основі концепції маркетингу	151

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

<i>Антонова І.В.</i> Проблеми і перспективи розвитку малого підприємництва в Україні	161
<i>Зачосова Н.В.</i> Необхідність залучення екологічних інвестицій в агропромисловий комплекс України в умовах сталого розвитку	169
<i>Коритник М.В.</i> Проблеми орендних виплат в АПК Сумщини	177
<i>Паска А.С.</i> Механізм управління продуктивністю праці та методи його удосконалення	182

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ

УДК 332.43

Кудінова О.Г., ст. викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ РОДЮЧОСТІ (ПРОДУКТИВНОСТІ) ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Розглянуто основні проблеми раціонального використання земельних ресурсів України, зокрема Черкаської області та запропоновано дієвий механізм економічного забезпечення відтворення родючості (продуктивності) земельних ресурсів.

Ключові слова: *земельні ресурси, родючість, ґрунти, земельні угіддя, мінеральні та органічні добрива, екологічні збори.*

SUMMARY

In the article the basic problems of the rational use of the landed resources of the Cherkaskoy area are considered and the effective mechanism of the economic providing of recreation of fertility is offered (to the productivity of the landed resources).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Шибаніна О.В. Покращення стану земельних ресурсів та підвищення ефективності їх застосування // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2006. - № 4. - С. 41-50.
2. Третьяк А.М. Теоретичні основи землеустрою. - К.: Інститут землеустрою УААН, 2002. - 152 с.
3. Журбенко В.А. Еколого-економічна ефективність використання земель в Херсонській області // Зб. наук. пр. Луганського нац. аграрного ун-ту / За ред. В.Г.Ткаченко. - Луганськ: ЛНАУ, 2004. - №34(46). - С. 151-155.
4. Мамалюк О.А. Проблеми раціонального землекористування // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Спец. випуск 3 (42). Том 1.-2007.-С.39-43.
5. Лактіонова Г.П. Ефективність використання землі в ринкових умовах господарювання: Автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.07.02.-2003.-22 с.
6. Пилипенко О.О. Ефективність використання сільськогосподарських угідь

- в умовах запровадження ґрунтозахисних технологій // Економіка АПК. - 2002. - №8. - С. 69-73.
7. Саблук П.Т. Розвиток земельних відносин в Україні. - К.: ННЦ ІАЕ, 2006. - 396 с.
  8. Трегобчук В.М. Проблеми охорони сільськогосподарських земель за переходу до ринкової економіки // Землевпорядний вісник. - 1997. - №1. - С. 15-20.
  9. Мамалюк О.А. Проблеми раціонального землекористування // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2007. - Випуск 3, т. 1. - С. 41.
  10. Статистичний щорічник Черкаської області за 2006 рік.

Надійшла до редакції 17 травня 2008 р.

УДК 330.15:504.062

Самотуга О. О., викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Досліджено сутність економічної оцінки природних ресурсів. Розглянуто різні підходи до економічної оцінки природних ресурсів. Виявлено переваги та недоліки кожного методу оцінки природних ресурсів.

Ключові слова: *природні ресурси, оцінка природних ресурсів, ціна землі, рента, диференційна рента.*

SUMMARY

The essence of economic evaluation of natural resources, different approaches are considered to the economic evaluation of natural resources, found out advantages and lacks of every method of estimation of natural resources was probed at the article.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Струмилин С. Г. Проблемы экономики труда. – М.: Наука, 1982.
2. Канторович Л. В. Экономический расчет наилучшего использования ресурсов. – М., 1959.
3. Немчинов В. С. Экономические проблемы оптимизации природопользования. – М., 1973.
4. Хвесик М.А., Збагерська Н.В. Економічна оцінка природних ресурсів: основні методологічні підходи. – Рівне: Видавництво РДТУ, 2000 – 194 с.
5. Анализ методических подходов к оценке природно-ресурсного потенциала региона / В.П. Самодай // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Сер. Економіка. – 2007. – N 2. – С. 156-164.

6. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене. / В. Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
7. Качан Є.П., Пушкар М.С. Розміщення продуктивних сил України: Підручник. – К.: Видавничий Дім “Юридична книга”, 2001. – 547 с.
8. Аналіз регіональної економіки: Навч. посібник / Стеценко Т.О. – К.: КНЕУ, 2002. – 116 с.

Надійшла до редакції 9 червня 2008 р.

УДК 339.92

*Хотькіна О. Р., доцент
Зяткевич О. О., викладач*

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Проведено аналіз розвитку малих підприємств Черкаської області. Визначено особливості їх діяльності в сучасних умовах. Внесені пропозиції щодо розширення напрямів діяльності підприємств малого бізнесу в регіоні.

***Ключові слова:** суб'єкти малого підприємництва, напрямки діяльності, показники діяльності, чисельність найманих працівників, обсяг реалізації, частка малих підприємств, фінансування малого бізнесу.*

SUMMARY

The analysis of conditions feature of small business development of the Cherkassy region, measures are developed on the improvement of investment situation in small business.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бедринець М.Д. Оцінка фінансової діяльності малих підприємств // Наукові праці НДФІ: Науковий збірник. – К., 2002. – №4. – С.51-59.
2. Головне управління статистики у Черкаській області // Статистичний щорічник Черкаської області за 2007 рік. - Черкаси, 2007.
3. Проблеми реалізації науково-творчого потенціалу молоді: пошуки, перспективи: Збірник матеріалів ІХ регіональної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців 2007р. – Павлоград: ЗПЕУ, 2007.

Надійшла до редакції 5 вересня 2008 р.

УДК 331.104

Шульга В.І., ст. викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Проведено аналіз існуючих показників оцінки соціально-трудо­вих відносин в сільськогосподарських підприємствах України. Запропоновано інтегральний показник їх умов діяльності. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення соціально-трудо­вих відносин на сільськогосподарських підприємствах Черкаської області та складено їх рейтинг.

***Ключові слова:** модель, соціально-трудо­ві відносини, працівник, сільськогосподарське підприємство, рейтинг, індикатор.*

SUMMARY

The analysis of existent indexes of estimation of social-labour relations is conducted in the agricultural enterprises of Ukraine. The integral index of their terms of activity is offered. Suggestions are developed in relation to perfection of social-labour relations on the agricultural enterprises of the Chercascoi region and their rating is built.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Махсма М.Б. Економіка праці та соціально-трудо­ві відносини: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 188 с.
2. Ліанова Є.М. Ринок праці: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2003. – 224 с.
3. Шульга В.І. Побудова моделі оцінки функціонування ринку праці в Україні // Економіка та держава. - С. 95-100.

Надійшла до редакції 19серпня 2008 р.

ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 658.167

*Багацька К.В., кандидат економічних наук, доцент
Київський національний університет харчових технологій*

УПРАВЛІННЯ ДОВГОСТРОКОВОЮ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Проаналізовано схему управління довгостроковою платоспроможністю підприємства в нестабільних ринкових умовах. Виокремлені регулятори платоспроможності підприємств у довгостроковій перспективі. Внесено пропозиції щодо покращення платоспроможності підприємств в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

***Ключові слова:** платоспроможність, регулятори платоспроможності, коефіцієнт покриття, ефективність, стабільність, банкрутство, санація, моніторинг, контроль.*

SUMMARY

The article carries material about the direction of financial responsibility provision in long-term period under the system crisis conditions.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Механизмы и модели управления кризисными ситуациями: Монография / Под ред. Т. С. Клебановой. – Харьков: ИД “ИНЖЭК”, 2007. – 200 с.
2. Раевнева Е. В., Степурина С. А. Выбор санационных решений на основе применения аппарата нечетких множеств // Модели управления в рыночной экономике. Сб. науч. тр., спец. вып. – Донецк: ДонНУ, 2005. – С. 501 – 509.
3. Степурина С. О. Механізм санаційного управління підприємством // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. – Випуск 213. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2006. – Т.2. – С. 467 – 473.
4. Терещенко О.О. Антикризисное фінансове управління на підприємстві. – К.: КНЕУ, 2004. – 268 с.
5. Чупіс А.В., Багацька К.В. Економічний механізм санації підприємства: Монографія. – Суми: Вид-во „Довкілля”, 2006. – 252 с.

Надійшла до редакції 17 вересня 2008 р.

УДК 322,122

*Васенко В.К., доктор економічних наук, професор
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

ВНУТРІШНІ МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Проведено аналіз внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємств України. Виділені найважливіші чинники фінансової стабілізації підприємств. Запропоновано найбільш ефективні інструменти фінансової стабілізації підприємств України.

***Ключові слова:** економічна реанімація, банкрутство, селенг, левередж, пролонгування, фінансова безпека, капітал, інвестиції, ліквідність, активи, вексель, цінні папери, рефінансування.*

SUMMARY

The analysis of inner mechanisms of financial stabilization of the enterprises of Ukraine is done. The most important means of financial stabilization are highlighted. The most effective instruments of financial stabilization of the enterprises of Ukraine are offered.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про банкрутство. Закон України від 14.05.1992 // Нові Закони України. - К., 1992.
2. Про лізинг. Закон України від 16 грудня 1997 року № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1998. - №16.
3. Про розширення сфери обігу векселів. Указ Президента України №658/95 // Урядовий кур'єр. - 1995. - №22.
4. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом? - М.: Финансы и статистика, 1994.
5. Герасимчук В.Г. Развитие предприятия: диагностика, стратегия, эффективность. - К.: Вища школа, 1995. – 266 с.
6. Грещак М.Г. та ін. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001. – 228 с.
7. Економіка Сполучених Штатів Америки. Нарис / Модернізація тексту здійснена Стюартом Ремсі, головним редактором журналу Інформаційного агентства США «Економік імπεкт». - Чаттануга, 1991. – 214 с.
8. Кулагин М.И. Предпринимательство и право: опыт Запада. - М.: Дело, 1992. – 144 с.

9. Москаленко В.П., Шипунова О.В. Финансово-экономический механизм промышленного предприятия: научно-метод. издание. - Сумы: Довкилля, 2003. – 176 с.
10. Оучи У. Методы эффективного управления: Японский и американский подходы. - М.: Экономика, 1989. – 344 с.
11. Экономика предприятия: Учебник / Под ред. проф. Н.А. Сафронова. - М.: Юрист, 2001. – 608 с.
12. Хойер В. Как делать бизнес в Европе. - М.: Фонд за экономическую грамотность, 1991. – 412 с.

Надійшла до редакції 25 липня 2008 р.

УДК 339

*Куриленко Н.О., аспірант кафедри фінансів
Сумський національний аграрний університет*

РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ

*У даній статті визначено поняття місцевого бюджету.
Проаналізовано його формування з урахуванням екологічної складової.*

***Ключові слова:** фінанси місцевих органів влади, місцевий бюджет, податки, збори, дисбаланси бюджетів, фінансові ресурси, контроль.*

SUMMARY

In this article of determination of concept of local budget. His forming is analysed taking into account an ecological constituent.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондарук Т.Г. Обґрунтування стратегії управління фінансами місцевого самоврядування + [Електрон. ресурс] // Актуальні проблеми економіки. - 2006. - № 11. - С. 63-72. - Спосіб доступу: Електрон. чит. зал ПУСКУ.
2. Кириленко О.П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : НІОС, 2000. - 381 с.
3. Кравченко В. І. Фінанси місцевого самоврядування України: проблеми становлення. - К.: Видавничий дім "КМ Асагіетіа", 2001. -460 с.
4. Сазонець, І.Л. Управління місцевими фінансами : Навч. посібник / І.Л. Сазонець, Т.В. Гринько, Г.Ю. Придатко. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 264 с.
5. Сунцова, О.О. Теоретичне визначення максимально можливих темпів

економічного зростання країни за умови підвищення податкової ставки // Вісник Донецького держ. ун-ту економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Серія Економічні науки. - 2007. - № 3. - С. 63-68.

Надійшла до редакції 2 вересня 2008 р.

УДК 336.773:338.436

Левандовська А. В., ст. викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

КРЕДИТНІ СПІЛКИ ТА ЇХ РОЛЬ У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ

Проведено аналіз фінансового забезпечення сільсько-господарського виробництва в Україні. Виокремлені кредитні спілки як важливий фактор фінансового забезпечення аграрної сфери економіки. Внесені пропозиції щодо створення сільської кредитної спілки та розкрито механізм її діяльності.

Ключові слова: *сільське господарство, сільськогосподарські товаровиробники, кредитна кооперація, кредитна спілка.*

SUMMARY

The analysis of the financial providing of agricultural production is conducted in Ukraine. Credit unions are selected as a factor of the financial providing of agrarian sphere of economy is important. Suggestions are borne in relation to creation of rural credit union and the mechanism of its activity is exposed.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гудзь О.Є. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: Монографія. – К.: ННЦІАЕ, 2007. – 578 с.
2. Методичні рекомендації з кредитного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників / За ред. М. Я. Дем'яненка // Облік і фінанси АПК. – 2006. – № 12. – С. 4-29.
3. Сільськогосподарська кооперація: суть та проблеми розвитку в Україні / П.Т. Саблук, В.П. Ситник, В.Я. Месель-Веселяк та ін.; За ред. М.Й. Малика. – К.: ІАЕ УААН, 1999. – 166 с.
4. Стенограма Дев'ятих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників 26-27 квітня 2007 року. – К.: ННЦ „Інститут аграрної економіки” УААН, 2007. – 202 с.

5. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства: науково-методичне видання / За ред. А. В. Чупіса. – Суми: Довкілля, 2001. – 404 с.
6. Гончаренко В. В. Особливості та закономірності відродження та розвитку кредитних спілок в Україні // www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=59928. – Заголовок з екрану.
7. Гончаренко В. В. Кредитна кооперація. Форми економічної самодопомоги сільського і міського населення у світі та в Україні (теорія, методологія, практика). – К.: Глобус, 1998. – 330 с.
8. Зіновчук В. В. Кооперативна ідея в сільському господарстві України і США. – К.: Логос, 1996. – 224 с.
9. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 № 2908-III // Голос України. – 2002. – № 13. – С. 10-25.
10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/lans/pravo/new/ – Заголовок з екрану.

Надійшла до редакції 1 липня 2008 р.

УДК: 331.1

*Максимова Н.О., кандидат економічних наук, доцент
Сумський національний аграрний університет*

ЛІКВІДНІСТЬ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ІНДИКАТОРИ ЇХ ФІНАНСОВОГО СТАНУ

Визначено поняття ліквідності та платоспроможності господарюючих суб'єктів. Проаналізовано спільні аспекти в визначенні цих показників, узагальнено показники оцінки платоспроможності, визначено ознаки платоспроможності та неплатоспроможності підприємств.

***Ключові слова:** продовольча безпека, ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, неплатоспроможність, показники оцінки фінансового стану, фінансовий стан підприємства.*

SUMMARY

General aspects are analysed in determination of these indexes, generalized indexes of estimation of solvency, certainly signs of solvency and insolvency of enterprises.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Котляр М.Л. Аналіз фінансового стану підприємств // Фінанси України – 2004 – № 5 – С. 99-104.
2. Олійник О.В. Фінансово-кредитні важелі ефективного відтворення сільськогосподарського виробництва // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 2. – С. 21 - 26.
3. Ринкова трансформація економіки АПК: Кол. монографія у 4 ч. / За ред. П.Т. Саблука, В.Я. Амбросова Г.Є. Мазнева. – Ч. 3. Фінансово-кредитна система. – К.: ІАЕ, 2002. – 477 с.

Надійшла до редакції 27 червня 2008 р.

УДК 336.767.017.2

*Шульга І.П., кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів і кредиту
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЛІ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ

Досліджено розвиток наукових теорій, що характеризують діяльність інвестиційних фондів та інших фінансових посередників, визначають їх вплив на мікро та макроекономічні процеси в економіці країн світу.

***Ключові слова:** наукові теорії, інвестиції, фінансові посередники, інвестиційні фонди, банки, страхові компанії.*

SUMMARY

Investigational development of scientific theories, which characterize activity of institutes of the general investing and other financial mediators, determine their influence on micro- and macroeconomic processes in the economy of the world countries.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Миловиллов В.Д. Паевые инвестиционные фонды. – М.: АНКІЛ ИНФРА-М. – 1996. – С. 68.
2. Markowitz H. Portfolio Selection/Journal of Finance. No. 7 pp. 77-91, Blackwell, Oxford, March 1952.
3. Jorion P., Risk: Measuring the Risk in Value-At-Risk, Financial Analysts Journal (November-December 1996) vol. 52 no.6 - p.p. 47-56, AIMR, Charlottesville.
4. Allen F., Santomero A., Theory of Financial Intermediation, The Wharton School, University of Pennsylvania, 1996,- p.4., p.8, p. 12, p.29.

5. Fama, E.F., Banking in the theory of finance, Journal of Monetary Economics, 1980. - no.6. – pp. 39-58.
6. McKinnon, R., Money and Capital Economic Development, Washington, D.C., Brookings Institution, 1973.
7. Gurlycy, J., Shaw E., Money in a theory of finance, Washington, D.C.: The Brookings Institution, 1960, p. 35.
8. Рубцов Б.Б. Мировые фондовые рынки: современное состояние и закономерности развития. – М.: Финансовая академия при Правительстве РФ. С. 17, 39, 45-47.
9. Gorton C, Winton A. Financial Intermediation. The Wharton School. University of Pennsylvania, 2002, p. 1.
10. Merton R., Bodie Z., A conceptual framework for analyzing the financial environment. The Global Financial System - A Functional Perspective (Harvard Business School Press), 1995.
11. Merton R., On the application of the continuous-time theory of finance to financial Intermediation and insurance, Geneva Papers on Risk and Insurance Theory 14,1989, p.p. 225-261.
12. Friedman B., Financial Intermediation in the United States, NBER Working Paper Series, Working Paper No 1451, 1984, p.3.
13. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій: Підручник. – К.: КНЕУ. 2004. - 566 с.
14. Зимовець В.В., Зубик С.П. Фінансове посередництво: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 288 с.

Надійшла до редакції 11 вересня 2008 р.

ІНВЕСТИЦІЇ І РИНОК

УДК 338.45, 330.341.1, 330.322 (477.46)

Ус Г.О., кандидат технічних наук, доцент

Непомняця Т.С., доцент

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Досліджено стан і проблеми інвестиційно-інноваційного регіонального розвитку промисловості Черкаської області. Надані рекомендації щодо підвищення ефективності промислового виробництва на основі реалізації організаційно-економічного механізму активізації інноваційно-інвестиційного розвитку Черкаського регіону.

Ключові слова: *Інновації, інвестиції, основний капітал, інноваційно-інвестиційний розвиток, інвестиційна привабливість, капіталовкладення, інноваційна активність, організаційно-економічний механізм.*

SUMMARY

Being and problems of investment-innovative regional development of industry of the Cherkassy region is explored in the article. Given recommendations in relation to the increase of efficiency of industrial production on the basis of realization of organizational-economic mechanism of activation of innovative-investment development of the Cherkassy region.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. – К.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 514 с.
2. Дацій О.І. Розвиток інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві України: Монографія. – К.: ННЦ «Ін-т аграрної економіки». 2004.
3. Борщ Л.М., Герасимова С.В. Інвестування: теорія і практика: Навч.

- посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 685 с.
4. Бланк И.А. Управление капиталом. – К.: Ника-Центр: Эльга-Н, 2004. – 573 с.
  5. Ефективність інвестиційної діяльності на Черкащині у 2006 році (комплексна економічна доповідь). - Головне управління статистики у Черкаській області. - Черкаси, 2007.
  6. Статистичний щорічник Черкаської області за 2007 рік: / За ред. В.П. Приймак; Головне управління статистики у Черкаській області. - Черкаси, 2008. – С. 551.
  7. Гальчинський А.С., Геєць В.М., Кінах А.К., Семиноженко В.П. Інноваційна стратегія українських реформ. – К.: Знання України, 2002. – 336 с.
  8. Ванькович Д.В., Демчишак Н.Б. Аналіз фінансових джерел формування інвестиційних ресурсів в Україні // Фінанси України. – 2007. – №7. – С. 72.

Надійшла до редакції 8 вересня 2008 р.

УДК 338.43:336.767

*Дмитрук Б.П., кандидат економічних наук, професор
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

ВІДКРИТІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА УМОВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Висвітлені теоретико-методологічні та прикладні засади формування в Україні відкритої економіки як важливої передумови для залучення іноземних інвестицій в економіку України. Обґрунтовано необхідність здійснення структурної трансформації та технологічного оновлення національного господарства, що сприятиме збільшенню надходжень іноземних інвестицій.

Ключові слова: *відкрита економіка, іноземні інвестиції, народногосподарський комплекс, залучення іноземних інвестицій, інвестиційний клімат, інфляція, структурна трансформація.*

SUMMARY

The article considers the theoretical, methodical and applied aspects of forming an open economy of Ukraine as an important basis for investments from abroad. The tendency of investing into the Ukrainian economy is analyzed. The author emphasizes the need of the structural transformation and technological renewal of national economy complex.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гальчинський А. Спадок // День. – 2004. – № 18 від 13 жовтня. – С. 3–4.
2. Шевчук Ю. Результати економічного зростання – тішитися зарано //

- Голос України. – 2004. – № 192 від 14 жовтня. – С. 5-6.
3. Дмитрук Б.П., Подобедов С.М., Почанський П.К. Відкритість економіки та інвестиційна привабливість України: стан і перспективи. // Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів і механізмів їх вирішення: Зб. наук. доп. / НАН України. Ін-т економіки; Ред. кол.: В.М. Трегобчук (відп. ред.) та ін. – К., 1999. – 354 с.
  4. Приходько О. Індійський слон економічного прискорення // Дзеркало тижня. – 2004. – № 13 від 3 квітня. – С. 5.
  5. Верховодова Л., Воронова Т. Інвестиційне поле регіонів України // Моніторинг України. – 1995. – № 12. – С. 12-18.
  6. Статистичний щорічник: Сільське господарство України за 1998 рік. – К., 1998. – 56 с.
  7. Мельник О.О. Інвестиційний клімат в Україні // Фінанси України. – 1998. – № 8. – С. 15–16.
  8. Лазерник Л. Суперечності використання іноземного капіталу в Україні // Економіка України. – 1997. – № 1. – С. 25-26.
  9. Статистичний збірник: Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності. – К., 2007. – С. 54-55.
  10. Посередник. – 1998. – № 11. – 15 березня. – С. 2-3.
  11. Коденська М.Ю., Канчук Г.І. Україна в Європі // Агроінком. – 1999. – № 3. – С. 4-5.
  12. Дзеркало тижня. – 2001. – № 19 від 19 травня. – С. 3.
  13. Зрушення до ринкової економіки. Реформи в Україні: погляд з середини. / За ред. Л. Гоффмана і А. Зінберга. – К., 1997. – С. 227.
  14. Почему Россия заняла 124-е место из 161? // Аргументы и факты в Украине. – 2005. – № 5. – С. 4.
  15. Пфайфер С. Инвестиционная привлекательность Украины // Инвестиционный магазин. – 1998. – № 7-8. – С. 8.

Надійшла до редакції 4 серпня 2008 р.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АУДИТ

УДК 657.6:658.152

Глінкіна Д.В., викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ВИТРАТ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проаналізовано стан внутрішнього аудиту витрат автотранспортних підприємств України, виокремлені особливості внутрішнього аудиту цих витрат, а також запропоновано систематизування елементів внутрішнього аудиту витрат АТП.

Ключові слова: *облік і аудит, системи управління, операційна діяльність, організаційні і управлінські процедури, оцінка вартості, транспортний тариф, обсяг перевезень, доходи і витрати, адміністративний і бухгалтерський контроль.*

SUMMARY

The state of internal audit of charges of motor transport enterprises of Ukraine is analysed, the features of internal audit of these charges are selected, and also systematization of elements of internal audit of charges of motor transport enterprises is offered.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аренс Э.А., Лоббек Дж. К. Аудит / Пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова. – М., 2001. – 560 с.
2. Гутсайт Е.М. Аудит: концепция, проблемы, эффективность, стандарты. – М., 2002. – 400 с.
3. Петрик О.А. Аудит: методология і організація: Монографія. – К., 2003. – 260 с.
4. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посібник. – К., 2002. – 322 с.
5. Грицак Н. Організація внутрішнього аудиту витрат автотранспортних підприємств // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 2.

Надійшла до редакції 30 липня 2008 р.

СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

---

*Joanna Moczydtowska, Ph.D.
University of Finance and Management in Białystok. Poland*

LIFELONG LEARNING AS THE ELEMENT OF IMPROVING THE COMPETENCIES OF MANAGERS A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE EDUCATIONAL OFFER OF POLISH AND ITALIAN SCHOOLS

Надійшла до редакції 19 вересня 2008 р.

УДК 334.012.34

*Осадча Т.І., ст. викладач
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

НАЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОВІДНИХ КРАЇН РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

Проведено аналіз моделей корпоративного управління провідних країн ринкової економіки. Визначені основні відмінності організації корпоративного управління різних типів національних моделей

***Ключові слова:** управління, корпорація, акціонери, менеджери, рада директорів, інформація, інсайдер, аутсайдер, біржа.*

SUMMARY

The analysis of corporate case of leading countries of market economy frames is conducted. The basic differences of organization of corporate management of different types of national models are certain.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Євтушевський В.А. Корпоративне управління: Підручник. – К.: Знання, 2006. – 406 с.
2. Задихайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління: Навчальний посібник. – Х.: Еспада, 2003. – 688 с.
3. Козаченко Г.В., Воронкова А.Е. Корпоративне управління: Підручник. – К.: Лібра, 2004. – 368 с.
4. Корпоративне управління і права акціонерів. – К., 1997. – 50 с.

Надійшла до редакції 4 вересня 2008 р.

ПРОБЛЕМИ МАРКЕТИНГУ

УДК 338.439.5:658.8

*Луценко Н.О., ст. викладач
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проведено аналіз літературних джерел стосовно суті концепції екологічно чистого виробництва та екологічного маркетингу. Визначені напрями ефективної маркетингової стратегії агропромислових підприємств з урахуванням екологічних показників еколого-безпечного виробничого процесу.

Ключові слова: *екологічні товари, екологічна модернізація, маркетингові стратегії, екологічне виробництво, екологічний маркетинг, маркетингове середовище, стандарти екологічного менеджменту, екологічне управління, імідж підприємства, життєвий цикл товару, сталий розвиток.*

SUMMARY

The article presents the results of economical research in the field of agrarian-industrial complex. Ecological factors that influence economic efficiency of marketing strategies are considered. The goal is to increase efficiency in agrarian-industrial complex by the meaning of futher research and providing ecological and economical factors.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вічевич А.М., Вайданич Т.В., Дідович І.І., Дідович А.П. Екологічний маркетинг : Навч. посібник. – Львів: УкрДЛТУ, 2002. – 248 с.
2. Веклич О. Екологічний чинник формування конкурентоспроможності національної економіки // Економіка України. – 2005. – №12. – С. 65-73.
3. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник. – К.: Лібра, 2002. – 712 с.
4. Крисанов Д.Ф. Якість і безпека вітчизняних харчових продуктів: Національний, європейський та міжнародний виміри // Продуктивні сили України. – 2007. – № 2. – С. 185-195.
5. Маркетинг: бакалаврський курс: Навч. посібник / За ред. С.М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 976 с.
6. Садченко Е.В., Харичков С.К. Экономический маркетинг: понятия, теория, практика и перспективы развития. – Одесса: Институт проблем

- рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2001. – 146 с.
7. Смоленский И., Степанюк Г. Стратегічно-операційний маркетинг екологізації виробництва // Економіка України. – 2006. – № 9. – С. 74-79.

Надійшла до редакції 10 вересня 2008 р.

УДК 658.8(075.8)

*Щербань В.М., кандидат технічних наук, доцент
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

МАРКЕТИНГОВІ ІННОВАЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ З УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ НЕДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Запропоновано методологічні підходи удосконалення організації навчального процесу у ВНЗ недержавної форми власності з метою оптимізації економічних показників по забезпеченню магістерського рівня навчання. Визначено місце та взаємозв'язок державних та недержавних програм навчання та навчальних планів. Розроблено пропозиції з маркетингового забезпечення підготовки фахівців ОКР „магістр” та алгоритми (організаційні схеми), за використанням яких можна організувати та здійснювати таку підготовку.

Ключові слова: *маркетинг, менеджмент, освіта, магістратура, економіка, підприємство, галузь, міністерство, вищий навчальний заклад (ВНЗ).*

SUMMARY

Methodological approaches of improvement of organization of educational process are offered in higher educational establishments of unstate form of ownness with the purpose of optimization of economic them indexes on providing of master's degree level of studies. Certainly place and intercommunication of the government and unstate programs of studies and curricula. Suggestions are developed on the marketing providing of preparation master's degree and algorithms (organizational charts) after the use of which it is possible to organize and carry out such preparation.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Крикунов М.В. МВА в системі європейської та української бізнес-освіти // Маркетинг в Україні. – 2003. – №4 (20). – С. 43 – 47.

2. Павленко А.Ф., Кардаш В.Я., Пилипчук В.П. Призначення і зміст освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців з маркетингу // Маркетинг в Україні. – 2003. – №1 (17). – С. 53 – 60.
3. Решетілова Т.Б. Методичний підхід до оцінки конкурентоспроможності ВНЗ // Маркетинг в Україні. – 2005. – №3 (31). – С. 6 – 8.
4. Карпенко Н.В. Удосконалення підготовки магістрів з маркетингу відповідно до міжнародних стандартів // Маркетинг в Україні. – 2005. – № 4.
5. Оболенська Т.Є. Маркетинг освітніх послуг: Автореф. дис. ... доктора економічних наук. – Харків, 2000.
6. Професійна освіта в маркетингу: освітньо-кваліфікаційні вимоги // Матеріали робочого семінару ВГО „Українська асоціація маркетингу”, м. Київ, 23-24 червня 2005 року / Під науковою редакцією Лилик І.В., Лилик С.В. – К.: Українська асоціація маркетингу, 2005. – 68 с.
7. Щербань В.М. Напрями стратегічного розвитку вищого навчального закладу // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2003. – № 1(20). – С. 107 – 111.
8. Щербань В.М. Маркетингове реформування вищої освіти в Україні // Проблеми науки: Міжгалузевий науково-технічний журнал. – 2002. – № 11. – С. 56 – 59.

Надійшла до редакції 17 вересня 2008 р.

УДК 378.014.54

*Савченко С.О., кандидат технічних наук, доцент
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ МАРКЕТИНГУ

Розроблено методику підготовки рішень на основі динамічного імітаційного моделювання взаємодії ринку освіти і ринку праці в умовах постійного наростаючого збільшення обсягів інформації, посилення її залежності від стану зовнішнього середовища і внутрішньої організації з метою підвищення ефективності системи управління вищим навчальним закладом.

Ключові слова: *освіта, маркетинг, імітаційне моделювання, випускники навчального закладу, ринок освіти, ринок праці, претенденти на робочі місця, вакансій, рівень заробітної плати.*

SUMMARY

The method of preparation of decisions is developed and inculcated on the basis of imitation design in the conditions of permanent increasing

increase of volumes of information, strengthening of its dependence on the state of external environment and internals with the purpose of increase of efficiency of control the system high educational establishment.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Армстронг Г., Котлер Ф. Введение в маркетинг. Marketing: An ntroduction. – 8-е изд. – М.: Вильямс, 2007. – С. 832.
2. Професійно-технічні навчальні заклади.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_r/ptu_rik_r.htm
3. Вищі навчальні заклади.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_r/vuz_rik_r.htm
4. Основні показники ринку праці (річні дані)
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2007/rp/ean/ean_r/osp_rik07_r.htm
5. Потреба підприємств в працівниках по регіонах.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2008/rp/rp_reg/reg_r/ppp_2008_r.htm
6. Наукові кадри і кількість організацій.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_r/2002_r.html
7. Безробітне населення (за методологією Міжнародної Організації Праці (МОП)) по причинах незайнятості в 2000-2007 гг
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2006/rp/ean/ean_r/brnpr_rik_r.htm
8. Динаміка середньомісячної заробітної плати по видах економічної діяльності в 1995 - 2007 роках.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2006/gdn/prc_rik/prc_rik_r/dazp_r2006.htm
9. Безробітне населення (за методологією Міжнародної Організації Праці (МОП)) за тривалістю незайнятості в 2000-2007 pp.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2006/rp/ean/ean_r/brntnz_rik_r.htm
10. Безробітне населення (за методологією Міжнародної Організації Праці (МОП)) за тривалістю пошуку роботи в 2000-2007 гг.
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2006/rp/ean/ean_r/brntp_rik_r.htm
11. Безробітне населення (за методологією Міжнародної Організації Праці (МОП)) по регіонах в 2008 році (по матеріалах вибіркового обстеження населення по питаннях економічної активності).
http://ukrstat.gov.ua/control/ru/localfiles/display/operativ/operativ2008/rp/rp_reg/reg_r/bn_2008_r.htm

Надійшла до редакції 3 вересня 2008 р.

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

УДК 658.5(477)

Антонова І.В., викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Проведено аналіз розвитку малого підприємництва в Україні, виділені найважливіші його чинники, що впливають на розвиток, зроблені пропозиції з подальшого покращення розвитку малого підприємництва в Україні.

Ключові слова: *сталий розвиток, економічна стійкість, конкурентний ринок, інноваційна діяльність, соціальна економіка, інвестиційно-інноваційний потенціал, соціальний захист, демократизація ринкових відносин, податкова політика, фінансово-кредитна політика, бізнес-центр.*

SUMMARY

In this article the analysis of development of small enterprise is conducted in Ukraine, his major factors which influence on development are selected, suggestions are done from the subsequent improvement of development of small enterprise in Ukraine. It allowed, to find out the positive and negative sides of their development, and also select major factors that brake development of small enterprise.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва" від 21.12.2000 № 2157-III
2. Буряк П.Ю., Маринець В.П. Податкове стимулювання розвитку малого бізнесу в Україні // Фінанси України. – 1999. – № 6. – С. 95-98.
3. Дуб Л. Питання розвитку малого бізнесу в Україні // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2000. – № 2. – С. 162-168.
4. Єфименко Т. Напрямки розвитку податкового потенціалу малого підприємництва // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2001. – № 3. – С. 141-148.

5. Кирпот О. Висококонцентроване суспільне виробництво – основа малого підприємництва // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2000. – № 2. – С. 127-134.
6. Кондратюк Т. Державна політика підтримки малого бізнесу: зміст і механізм реалізації // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2001. – № 4. – С. 111-118.
7. Экономика предприятия: Учебник / Под ред. О.И. Волкова. – М.: ИНФРА, 1999.
8. www.ukrstat.gov.ua

Надійшла до редакції 29 серпня 2008 р.

УДК 330.322.4

Зачосова Н.В., викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Проаналізовано екологічну ситуацію в Україні. Визначено поняття терміну сталого розвитку та необхідності переходу до його принципів. Обґрунтовано необхідність пошуку джерел екологічних інвестицій та актуальність створення механізмів їх впровадження у сфері АПК з метою забезпечення розширення виробничої сфери при одночасному нівелюванні впливу розвитку економіки на стан навколишнього середовища.

Ключові слова: *інвестиції, екологія, екологічні інвестиції, сталий розвиток, агропромисловий комплекс, екологобезпечний розвиток, природоохоронна політика.*

SUMMARY

The questions of development of the Ukrainian economy, that would be safe for the ecology are considered in the article. The analysis of ecological situation in the country are made and its disparity to the terms of steady development is shown. In the work the reasons of the necessity of bringing in of ecological investments in the agroindustrial complex of country are given.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. <http://www.teritoria-sr.org.ua/stattya2.htm>
2. Веклич О. Економічний механізм природокористування: аналіз дієвості.
3. Звіт Міністерства охорони навколишнього природного середовища України.
4. http://www.cgo.kiev.ua/index.php?fn=u_zabrud&f=ukraine&p=1 Стан забруднення навколишнього природного середовища в Україні у I півріччі 2008 р. за даними спостережень мережі гідрометслужби України.
5. Газета „Сьогодні” http://eco-ua.org/index.php?item=articles&sub=3177&d_id=3
6. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії - uk.wikipedia.org
7. http://www.greenparty.ua/news/development/development-news_13880.html
8. <http://www.teritoria-sr.org.ua/stattya2.htm>
9. http://www.greenparty.ua/news/greenparty/green-party_20733.html
10. http://www.greenparty.ua/news/development/development-news_13880.html

Надійшла до редакції 18 вересня 2008 р.

УДК: 332.28

Коритник М.В., аспірант

Національний науковий центр “Інститут аграрної економіки”

ПРОБЛЕМИ ОРЕНДНИХ ВИПЛАТ В АПК СУМЩИНИ

Розглянуто та проаналізовано сучасні проблеми орендних платежів в агропромисловому комплексі. Визначено проблеми та напрямки розв’язання їх у системі раціональних підходів до орендних виплат за сільськогосподарські землі.

***Ключові слова:** Орендна плата, орендні відносини, земельні паї, орендодавець, орендар.*

SUMMARY

The modern problems of leasings payments are considered and analysed in an agroindustrial complex. Certainly problems and directions of decision of them in the system of the rational going near leasings payments for agricultural earths.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Калинчик М.В. Розмір орендної плати в АПК: запитання без відповідей // АПК-Інформ. – 2002. – 10 червня.
2. Новаковський І.О. Оренда землі і питання соціального захисту населення // Землевпорядкування. – 2002. – № 1.

3. Офіційний сайт Державного комітету України із земельних ресурсів // <http://dkzr.gov.ua>.

Надійшла до редакції 10 вересня 2008 р.

УДК 333.101.6

Пасєка А.С., викладач

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ ТА МЕТОДИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Проведено аналіз механізму управління продуктивністю праці. Виокремлені складові механізму управління продуктивністю праці на макро-, мезо-, мікро- та особистісному рівнях. Визначений причинно - наслідковий зв'язок між удосконаленням управління продуктивністю праці, її зростанням та підвищенням рівня добробуту населення.

***Ключові слова:** продуктивність праці, механізм, управління продуктивністю, економічне зростання, підвищення рівня добробуту населення.*

SUMMARY

The article deals with researching on mechanism of labor productivity's management and methods of its development. There are components of this mechanism at macro-, mezzo-, micro- and personal level characterized in the article. The article describes causal relationship between the developments of labor productivity's management, its growth, economic growth and increasing level of living.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2004. – 535 с.
2. Лагода Т., Фролова В. “Труд – отец богатства”// БИЗНЕС. – 2003. – № 21 (540). – С. 44-47.
3. Одегов Ю.Г., Руденко Г.Г. Производительность труда в системе управления персоналом //Социально-трудовые отношения и процессы. – 2003. – С. 46.
4. Соколова Л.Н. Управление производительностью труда на всех уровнях хозяйствования: Автореф. дис. ... д-ра экон. наук: 080601. – Иркутск, 2004. – 43 с.

Надійшла до редакції 17 вересня 2008 р.

ЗАПРОШУЄМО АВТОРІВ ДО СПІВПРАЦІ

У Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту видається фаховий журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту» (Постанова президії ВАК №1-05/6 від 02.07.2008).

Науковий журнал „Вісник СУЕМ” друкує статті за такими напрямками:

- економіка і організація,
- фінанси і кредит,
- інвестиції і ринок,
- бухгалтерський облік та аудит,
- сучасний менеджмент,
- проблеми маркетингу,
- дослідження молодих вчених.

Журнал виходить два рази на рік, статті приймаються до 15 квітня та 15 жовтня кожного року.

Вимоги до оформлення статей. Наукові статті мають бути написані українською, російською або англійською мовами у текстовому редакторі Microsoft Word 2000, обсягом від шести до десяти сторінок, роздруковані на папері формату А4 (відстань між рядками – один інтервал; основний текст: гарнітура — Times New Roman, Суг, кегль – 14; поля: ліворуч, угорі, внизу – 2 см, праворуч – 1 см; абзац – 1 см).

У лівому кутку у горі зазначаються УДК даної теми дослідження. На наступному рядку у правому кутку сторінки над заголовком подаються ініціали і прізвище автора, написані курсивом, його науковий ступінь, вчене звання та посада за основним місцем роботи. На наступному рядку посередині сторінки великими літерами — назва статті (**жирним**). Нижче подається анотація українською мовою (2-3 речення) та ключові слова (*курсивом*).

Основний зміст статті повинен містити наступні рубрики:

- **Вступ** (актуальність теми дослідження, аналіз останніх досліджень та публікацій)
- **Постановка завдання** (мета та завдання дослідження)
- **Результати дослідження** (основний матеріал дослідження)
- **Висновки** (короткий підсумок до статті та основні пропозиції)
- **Summary** (по закінченні статті подається анотація англійською мовою та ключові слова (*курсивом*)).
- **Список літератури**

У науковій праці допускається цитування не більше 10 джерел. На кожен позицію в списку літератури має бути посилання в тексті статті. Послідовність джерел у списку літератури повинна відповідати послідовності посилань у тексті.

До редакції автор подає статтю у роздрукованому вигляді у 2-х примірниках та в електронному вигляді (у форматі *.doc або *.rtf). Назва файлу – прізвище першого автора латинськими буквами. Матеріали можуть бути надіслані до редакції журналу через e-mail.

Автори котрі не мають наукового ступеня подають зовнішню та внутрішню рецензії на дану статтю (від кандидата та доктора наук), автори, які мають науковий ступінь кандидата наук - подають зовнішню рецензію. Окремо подаються відомості про автора (ПІБ, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання, контактна адреса, телефон).

Редакція матеріал не редагує та не несе відповідальності за подані матеріали.

Вартість публікації статті складає 10 грн. за одну повну (неповну) сторінку, а для співробітників університету – безкоштовно.

Кошти надсилати: *Отримувач:* ТОВ ВНЗ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ Код 14204539 МФО 320478 Р/р 26000100978 ВАТ АБ «Укргазбанк» вул. Н. Левицького, 16, м. Черкаси, 18036 (*призначення платежу:* за друк статті із зазначенням прізвища автора)

Адреса редакції: 18000, Черкаси, вул. Н Левицького, 16.

Відповідальний секретар журналу Шульга Ірина Петрівна тел. (0472) 64-72-00 (внут. 109), e-mail: irynashylga@yandex.ru.

Випуск 1 (3), 2008

Наукове видання

*Вісник
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту*

Науковий журнал

*СЕРІЯ
ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ
№ 1 (3), 2008*

Головний редактор В. К. Васенко
Дизайн та макетування М. А. Меркотан
Технічний редактор С. М. Рудакова

Підписано до друку 30.09.2008. Формат 70x108/16. Укр. мова.
Папір офсетний. Ум. друк. од. 16,8. Наклад 130 прим.

Свідоцтво про державну реєстрацію ЧС № 549 від 21.08.2007.

Надруковано в редакційно-видавничому відділі
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту
18036, Черкаси, Н.-Левицького, 16
Тел. 64-70-55